

Povolání ke službě

Vystoupil na horu a zavolal k sobě ty, které si vyvolil; i přišli k němu. (Mk 3:13)

1. čtení: Exodus 24:9-18

Hlavní čtení: Marek 3:7-19

Úvod: Jako malé děti!

Milí bratři, milé sestry,

jako malé děti! Tak se chovají ti lidé kolem Pána Ježíše. Pronásledují ho od začátku jeho veřejného působení. Tlačí se na něj, mačkají se kolem něho. Už to začíná být nepříjemné, nebo dokonce lehce nebezpečné i pro toho, komu ani na chvíli nedají pokoj. A tak Marek vypráví, že Ježíš

- **požádal učedníky, ať pro něho připraví loď, aby se zástup na něho netlačil.** (Mk 3:9)

Tak to malé děti dělají: Když jim dospělý člověk donese něco dobrého, snaží se ho držet. Babička s dědečkem přijdou na návštěvu a děti už tuší, že od nich něco dostanou. Třeba čokoládu, bonbóny, nebo pár korun do pokladničky. Některé děti si dokonce ani nelámou hlavu s nějakou dospěláckou slušností, a tak už u dveří pronesou: *Dědo, máš pro mě něco? Babi, přinesla jsi mi něco dobrého?* A běda, když prarodiče ty caparty obdarují třeba mandarinkami nebo banány! To pak děti občas ani neumí zakrýt své zklamání.

Ti lidé chodí za Ježíšem proto, aby je uzdravil z jejich nemocí a neduhů. Nebo aby jim pomohl v boji s temnými silami. Pán Ježíš jim trpělivě dává, co po něm chtějí. Znovu a znovu. Pořád dokola. Přitom však trvá na tom, že jim musí dát i něco jiného. Nejen sladkosti. Ale i skutečné vitamíny! A tak jim při každé příležitosti káže o tom, že se k nim Bůh sklání, že jim Bůh vyšel vstříc. A že je vyzývá ke změně života. Tedy k pokání. Slovy evangelisty:

- **Vyšel opět k moři. Všechn lid k němu přicházel a on je učil.** (Mk 2:13)

Pravda, z dnešního oddílu Markova evangelia neslyšíme, že by Ježíš kázal. Na druhou stranu: Když budeme číst dál, právě z té lodi na břehu moře už brzy promluví o Božím království pomocí mnoha podobností. (Mk 4:1)

I. Neformální přístup našeho Pána

Bratři a sestry, fascinuje mě Ježíšova bezprostřednost. Pán Ježíš uzdravuje lidi kolem sebe a zvěstuje jim evangelium kdykoli a kdekoli. Nesoustředí se pouze na synagogy, na tehdejší kostely. A tak někdy promlouvá ke svým posluchačům ve dveřích Petrova domu, jindy zase na břehu moře, někdy na pustých místech, jindy v galilejských vesničkách. Ta kazatelská a učitelská neformálnost – to mě bere za srdce. My máme kázání evangelia spojeno s nedělními či jinými bohoslužbami. Káže většinou farář: Umytý, nejlépe i oholený, oblečený do čistého černého taláru s nažehlenými, bílými tabulkami. A mluví k lidem, kteří se také umyli, učešali a čistě oblékli. Tím ukazujeme, že máme bohoslužby, a především zvěstování evangelia, ve vážnosti. A to je samozřejmě v pořádku! Až na to, že s tímto přístupem nám už nezbyvá v týdnu moc času, prostoru a sil k tomu, abychom se k evangeliu znovu společně dostali.

Pán Ježíš volí jinou strategii. Pro něj je zvěstování dobré zprávy o Boží lásce k lidem i o Božích nárocích na lidi tak naléhavé, že se to musí dít vždycky, když je k tomu nějaká příležitost. A zda je někdo v tu chvíli pěkně oblečený, zda se to odehrává v krásném liturgickém prostoru, na tom už tak úplně nesejde.

II. Učedníci – děti, které dospívají

A protože kázání evangelia je naléhavou a kriticky důležitou činností, Pán Ježíš si z těch zástupů vybere prvních dvanáct spolupracovníků. Aby na to zkrátka nebyl sám. Sice i démoni, když je Kristus vyhání z některých posedlých lidí, křičí do světa pravdu:

- **Ty jsi Syn Boží!** (Mk 3:11)

Ale jejich svědectví Ježíš nechce a nepotřebuje. Svědectví vyslovené nepřítelem, svědectví vyřčené s odporem Pán Ježíš nepřijímá – i když je to pravda pravdoucí! Proto těm nečistým duchům

- **přísně nakazoval, aby ho neprozrazovali.** (Mk 3:12)

A tak z těch dětí, které se na něj tlačí a pořád po něm něco chtějí, vybere své první učedníky. Své první žáky a kolegy. Ti sice také budou od Ježíše mnoho přijímat. Ale navíc budou dostávat i úkoly. Budou pro Boží království také pracovat, namáhat se, potit se, vysilovat se, myslet, mluvit, konat. Kvůli tomu si je Kristus vybral. Kvůli tomu je vyvolil. Od té chvíle už nejsou malé děti, které jen natahují ručičky a chtějí pouze brát. Po duchovní stránce se z nich stávají dospívající jedinci, kteří už mají i nějaké povinnosti. A to je napříště znakem každého učedníka Pána Ježíše, včetně nás samotných.

III. Povolání ke službě

Zaměříme se teď na to vyprávění o povolání dvanácti učedníků. Pán Ježíš tu připomíná Hospodina z dnešního prvního čtení. Hospodina, který si pozval Mojžíše spolu s Áronem a dalšími izraelskými staršími do své svaté blízkosti. Tam na vysoké hoře předal Mojžíšovi desky Zákona, aby Mojžíš učil izraelský lid Božím řádům a nařízením. Z Mojžíše se stává prostředník mezi Hospodinem a lidem. Tím, který bude lidu objasňovat Boží vůli. A přesně to učiní Pán Ježíš z těch dvanácti učedníků: Prostředníky mezi lidmi a jejich Spasitelem. A tak Kristus

- **vystoupil na horu a zavolal k sobě ty, které si vyvolil; i přišli k němu.** (Mk 3:13)

Všimněte si, bratři a sestry! Je cele v kompetenci Pána Ježíše, kdo se z těch lidí stane jeho blízkým spolupracovníkem. Tak tomu bylo od začátku. Ježíš si nejprve přivlastnil čtyři rybáře: Petra, Ondřeje, Jakuba a Jana. (Mk 1:16-20) Řekl jim, aby ho následovali, že z nich učiní rybáře lidí. A oni mlčky šli za ním. Potom si přivlastnil celníka Léviho (Mk 2:14), což je vlastně Matouš ve výčtu dvanácti apoštolů. Ten také neřekl ani slovo – a následoval ho. Pán Ježíš jim překopal život od základů. A oni si to poslušně a rádi nechali líbit.

Tak je tomu i dnes. Zavolal si k sobě ty, které **chtěl**, jak doslova vypráví evangelista. Ježíš je chtěl mít u sebe. A žádná diskuze ze strany povolaných neproběhla. Žádné smlouvání. Žádné vytáčky.

Víte, často přemýšlím, v čem se služba apoštolů liší od služby každého dalšího věřícího člověka. No, liší se od nás ve dvou věcech. Za prvé v tom, že tito učedníci zažili tělesnou blízkost Pána Ježíše. Oni ano. My ne. A dále v tom, že jako první prožili vylití Ducha svatého. (Sk 2) Tehdy o Letnicích z nich Kristus vybudoval svou církev. Na nich svou církev začal stavět. Však si jich také vyvolil dvanáct. Tolik bylo přece kmenů izraelských. To, aby ukázal, že právě oni jsou zárodkem nového Izraele, nového Božího lidu. Apoštol Pavel to dobře vystihl, když nám říká:

- ²⁰ **Jste stavbou, jejímž základem jsou apoštolové a proroci a úhelným kamenem sám Kristus Ježíš.** ²¹ **V něm je celá stavba pevně spojena a roste v chrám, posvěcený v Pánu;** ²² **v něm jste i vy společně budování v duchovní příbytek Boží.** (Ef 2:20-22)

Ve všech ostatních věcech jsou však apoštolové jen první mezi mnohými. I my, Kristovi učedníci žijící v 21. století, jsme přece v životě zakusili to povolání ke službě. Svrchované, nesmlouvavé a zároveň láskyplné Kristovo povolání... Pochopili ti učedníci, k čemu je vlastně Kristus povolal? A jak se v tu chvíli asi cítili? Cítili se na tu službu vůbec? Měli, či neměli pochybnosti? Vládl v nich Boží pokoj? Nebo byli ve stresu jako student před maturitou?

To přece dobře známe i my sami! Zeptám se nejprve sebe sama: *Petře, když tě ve dvaceti letech Kristus začal volat do služby, cítil ses na to, že se jednou staneš farářem?* Odpovídám: *Rozhodně jsem se na to necítil.* (A moje tehdejší přítelkyně, budoucí „paní farářka“, se na to necítila ještě mnohem víc než já.) *Měl jsem tehdy spoustu obav a otázek, na které jsem neznal odpovědi. Ostatně: V tomto ohledu se toho moc nezměnilo... Svírající obavy a těžké otázky ohledně kazatelské služby přetrvávají a někdy zaútočí v plné síle.* Jenže: Kristus zavolal, Kristus nařídil, Kristus ukázal směr, Kristus také dal sílu. A to činí pořád.

A teď už se ptám vás, bratři a sestry. Martine, cítil ses kdysi na to, že jednou budeš varhaníkem v javornickém sboru? Bratře kurátore, když tebe Kristus zavolal do služby v tomto společenství, cítil ses na to po všech stránkách připraven? Bratři a sestry starší, cítili jste se v okamžiku vaší volby dobře vybaveni na svou náročnou službu: Stát v čele evangelického společenství? A co vy, učitelé a učitelky nedělní školy, současní i minulé? Když vás k tomu Kristus kdysi povolal, cítili jste se na tuto důležitou práci ve sboru obdarováni? Nikdy se ve vás neobjevil ani stín pochybností? A co vy, otcové a matky,

dědové a babičky? Když vám Bůh daroval děti a vnoučata, která jste mimo jiné měli vést ke Kristu... Kdo z nás může říct, že tuto křesťanskou rodičovskou službu plnil vždy levou zadní?

A vy, letošní či dřívější konfirmandé: Cítíte se, cítili jste se na ten okamžik veřejného přiznání k Pánu Ježíši před celým sborem? Ale když Pán Ježíš zavolá, pak musí jít všechny pochyby, všechny strachy, také všechny výmluvy a všechno vykrucování stranou.

IV. Tři úkoly

A teď: Jaké úkoly ti učedníci dostali? Evangelista Marek vyjmenovává tři úkoly.

- *Ustanovil jich dvanáct, aby byli s ním, aby je posílal kázat a aby měli moc vymítat zlé duchy.* (Mk 3:14-15)

Nejprve tedy: **Mají být s ním.** Mají být s Kristem. Od této chvíle už se od něj nehnou ani na krok, s výjimkou dvou dní: Velkého Pátku a Bílé Soboty. Jsou s ním – napořád. A on je s nimi – navždy.

Bratři a sestry, to je milostivá výsada, které si musíme patřičně vážit: Že můžeme být s naším vzkříšeným Pánem skrze Ducha svatého. Vždy a všude. Na každém kroku. V každé minutě našeho života. On je s námi od okamžiku našeho narození. Po celý náš život. Také ve chvíli, kdy budeme muset projít stínem šeré smrti. A nakonec po celou věčnost.

Ale je to zároveň veliký úkol. Být s Kristem: Po tom máme toužit. Vědomě o to každého dne usilovat. Při modlitbách v našich domovech. V kostele při bohoslužbách. Při práci i v době odpočinku. V radostech i starostech. V klidu i v časech nepokojů.

Druhý úkol: **Oni mají kázat.** Tedy: Mají dosvědčovat příchod Božího království v Ježíši Kristu. Mají volat druhé lidi k pokání a k víře. Bratři a sestry, možná si teď říkáte, že toto není úkol pro všechny věřící. Že přece jen z některých křesťanů se stanou kazatelé. No, podívejme se na to z jiné strany. Každý křesťan je svědek Kristův. Každý křesťan – bez ohledu na to, zda je výřečný, nebo spíš tichý. Bez ohledu na to, zda studoval teologii, nebo geologii, nebo vůbec nic. Bez ohledu na to, jakými dary ho Bůh vybavil. Každý křesťan má po celý svůj život a celým svým životem dosvědčovat Kristovu velikost, jedinečnost, jeho milost, lásku, požehnání, jeho moudrost, pravdu, věrnost. My jsme jako knihy, bratři a sestry. Žádný spisovatel nepíše román do šuplíku. Naopak: Spisovatelé píšou knihy, aby je lidé četli. Pokud je nikdo nečte, knihy ztrácí svůj význam a smysl. Kristus nás povolal nejen kvůli nám, ale také proto, aby se druzí lidé z našeho života dočetli o našem Spasiteli.

A nakonec ten třetí úkol: **Oni dostali moc vymítat zlé duchy.** A zase: To není speciální úkol, který dostali pouze apoštolové. Apoštolové přijali moc vyhánět z lidí zlé duchy. Zcela konkrétním způsobem zbavovali druhé lidi vážných duchovních problémů. Ale to přece smíme a máme činit i my, no ne? Tento úkol lze totiž plnit různými způsoby. Třeba tím, že budeme nablízku ztrápeným a uplakaným lidem. Nebo že se budeme přimlouvav za lidi těžce zkoušené. Nebo že se budeme snažit konkrétně pomoci těm, nad kterými už ostatní zlomili hůl. A jistě: Pokud nás Kristus povede a zároveň vyzbrojí k tomu, abychom případně i zlé duchy z lidí vyháněli, pak se tomu vyhýbat nemáme. Zkrátka: Jako učedníci Pána Ježíše máme úkol dělat všechno pro to, aby v tomto světě bylo co nejméně skutečného zla. A to našťestí smíme konat v moci a moudrosti Kristově, vedeni Duchem svatým.

V. Apoštolové, o kterých nevíme vůbec nic (kromě jména)

Milí bratři, milé sestry, Marek nám nakonec vyjmenuje všech dvanáct apoštolů. Začíná těmi nejnámějšími. Pokračuje výčtem těch méně známých. A končí u známého zrádce.

- ¹⁶ *Ustanovil těchto dvanáct: Petra - toto jméno dal Šimonovi - ¹⁷ Jakuba Zebedeova a jeho bratra Jana, jimž dal jméno Boanerges, což znamená 'synové hromu', ¹⁸ Ondřeje, Filipa, Bartoloměje, Matouše, Tomáše, Jakuba Alfeova, Tadeáše, Šimona Kananejského ¹⁹ a Iškariotského Jidáše, který ho pak zradil.* (Mk 3:16-18)

Já se chci už jen na chvíli zastavit právě u těch méně známých apoštolů. O některých, jakožto o jednotlivcích, nevíme z Písma vůbec nic. Známe jen jejich jméno. Jsou to: Jakub Alfeův, Tadeáš, Šimon Kananejský, možná také Bartoloměj a zcela jistě i Matěj, který byl zvolen apoštolem po smrti Jidáše Iškariotského. (Sk 1:21-24) Opakuji: Známe jen holý fakt, že je Kristus povolal za své první

učedníky. Nevíme o jejich životě, o jejich službě, o jejich zápasech, o jejich duchovních darech, o jejich úspěších vůbec nic. Známe jen jejich jména. Ale jaká jsou to jména!

Pán Ježíš svým učedníkům v jedné chvíli řekl:

- ***Ale neradujte se z toho, že se vám podrobují duchové; radujte se, že vaše jména jsou zapsána v nebesích.*** (L 10:20)

Jsou to jména lidí, kteří žili s Kristem po dobu svého života a kteří žijí s Kristem na věčnosti. Jan, autor knihy Zjevení, to ještě umocní, když napíše o Novém Jeruzalémě:

- ***A hradby města byly postaveny na dvanácti základních kamenech a na nich bylo dvanáct jmen dvanácti apoštolů Beránkových.*** (Zj 21:14)

Co víc si člověk může přát? Copak nakonec záleží na tom, zda si lidé zde na zemi budou připomínat, jak skvělí jsme byli, co dobrého jsme vykonali, řekli a vymysleli, co těžkého jsme třeba vytrpěli?

My bychom si někdy přáli, aby na nás lidé nezapomněli, až z tohoto světa odejdeme. Aby si naši památku vděčně a s láskou připomínali. Ale to nejdůležitější je, že na nás nikdy nezapomene Pán Ježíš Kristus. Že naše jméno a náš život se nikdy neztratí, protože je pevně ukotven v Kristu Ježíši. Ten, který nás z milosti povolal naším jménem, se k nám zná. A bude se k nám znát na věky věků.

Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, pomoz nám, abychom se nechovali jen jako malé děti, které umí natahovat ruce a přijímat dar za darem, ale přitom žádnou odpovědnost a žádný úkol na sebe vzít nechtějí. Učiň z nás své věrné učedníky a ochotné spolupracovníky. Dej, aby i díky nám rostlo tvé království. Drž nás blízko při sobě. A vzbud' v nás touhu být s tebou. Zmocni nás k tomu, abychom celým naším životem šířili známost tvého jména. Ať se z našich životů lidé dočtou o tobě. A děkujeme ti, Pane, že naše jména jsou zapsána v nebesích. Amen.*